

VALSTYBINĖ ATOMINĖS ENERGETIKOS SAUGOS INSPEKCIJA

2025 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

2026 m. vasario 20 d.

Vilnius

VADOVO PRANEŠIMAS

Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija (toliau – VATESI), tęsdama branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros veiklą, 2025 m. vykdė galutinai sustabdytos Ignalinos atominės elektrinės (toliau – Ignalinos AE) eksploatavimo nutraukimo ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos priežiūrą, užtikrino Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo išpareigojimų vykdymo priežiūrą, tobulino branduolinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą, vertino Baltarusijos AE ir kitų kaimyninių šalių branduolinių elektrinių atitikimą tarptautiniams saugos standartams bei pagal kompetenciją stiprino pasirengimą branduolinėms ir radiologinėms avarijoms, galinčioms įvykti Lietuvoje ir už jos ribų.

Branduolinės energetikos saugos užtikrinimo klausimai yra aktualūs įvairioms suinteresuotosioms šalims, tarp jų ir tarptautinei bendruomenei. Todėl VATESI privalo ne tik užtikrinti, bet ir pademonstruoti, kad Lietuvos Respublikos branduolinės, radiacinės ir fizinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistema atitinka tarptautinius branduolinės saugos reikalavimus ir tarptautinių organizacijų bei išsivysčiusių šalių pripažintą gerąją praktiką.

VATESI 2025 m. tęsė aktyvų bendradarbiavimą su Tarptautine atominės energijos agentūra (toliau – TATENA), Europos Sąjungos branduolinę saugą reguliuojančiųjų institucijų grupe (toliau – ENSREG), Vakarų Europos šalių branduolinę saugą reguliuojančiųjų institucijų asociacija (toliau – WENRA), Europos branduolinį saugumą reguliuojančiųjų institucijų asociacija (toliau – ENSRA), užsienio šalių branduolinę, radiacinę ir fizinę saugą reguliuojančiomis institucijomis.

Nepaisant to, kad visi Ukrainos branduoliniai objektai nuo Lietuvos yra nutolę dideliu atstumu ir dėl to net ir incidento ar branduolinės avarijos atveju nebūtų reikšmingo radiologinio poveikio Lietuvos gyventojams, VATESI veikia Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras ir nuolat stebi bei vertina situaciją Ukrainos branduoliniuose objektuose. Branduolinės saugos ir saugumo situacija Ukrainos branduoliniuose objektuose, ypatingą dėmesį skiriant Rusijos užgrobtai Zaporizijos AE, ne kartą buvo aptarta ENSREG, WENRA ir kituose tarptautiniuose formatuose.

Grėsmė Lietuvos nacionaliniam saugumui pripažinta Baltarusijos AE yra toliau eksploatuojama, o esminės šios atominės elektrinės saugos problemos iki šiol nėra išspręstos. 2025 m. VATESI pakartotinai ragino Baltarusijos Ekstremaliųjų situacijų ministeriją stabdyti Baltarusijos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų eksploatavimą, kol nebus įgyvendintos streso testų priemonės ir kiti šiuolaikiniai branduolinės saugos reikalavimai.

Apibendrinti VATESI veiklos rezultatai rodo, kad 2025 m. VATESI tinkamai atliko branduolinės energetikos saugos valstybinio reglamentavimo ir priežiūros funkcijas bei tokiu būdu svariai prisidėjo, kad Ignalinos AE ir kituose Lietuvos Respublikos branduolinės energetikos objektuose būtų užtikrintas aukštas saugos lygis ir visuomenė bei aplinka apsaugotos nuo žalingo jonizuojančios spinduliuotės poveikio.

I SKYRIUS

STRATEGINIŲ IR VEIKLOS TIKSLŲ ĮGYVENDINIMAS

VATESI 03-001-01 veiklos tikslas – vykdant valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą siekti, kad būtų užtikrintas aukštas branduolinės energetikos saugos lygis.

1 lentelė. Veiklos tikslo „vykdant valstybinį reglamentavimą ir priežiūrą siekti, kad būtų užtikrintas aukštas branduolinės energetikos saugos lygis“ poveikio rodikliai.

Poveikio rodiklis (matavimo vienetai)	Pradinė poveikio rodiklio reikšmė (metai)	Faktinės poveikio rodiklio reikšmės			Siekta poveikio rodiklio reikšmė (2025 metai)	Nacionaliniame pažangos plane nustatytos siektinos poveikio rodiklio reikšmės	
		2023 metai	2024 metai	2025 metai		2025 m.	2030 m.
1	2	3	4	5	6	7	8
E-003-001-01 Antrojo ir aukštesnio lygio neįprastųjų įvykių pagal Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) skaičius (vienetai)	0 (2006)	0	0	0	0	Netaikoma	Netaikoma
E-003-001-02 Atvejų, kai netaikiams tikslams naudojamos Lietuvos Respublikoje esančios branduolinės medžiagos, branduolinės dvejopo naudojimo prekės ar vykdomi moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla, susijusi su branduolinio kuro ciklu, skaičius (vienetai)	0 (2006)	0	0	0	0	Netaikoma	Netaikoma

2025 m. VATESI 03-001-01 veiklos tikslas buvo pasiektas. Tam turėjo įtakos sėkmingai įgyvendinti keturi tęstinės veiklos uždaviniai ir pasiekti veiklos rezultatai.

Ataskaitiniais metais buvo vykdyti branduolinės energetikos objektuose eksploatuojamų saugai svarbių konstrukcijų, sistemų ir komponentų priežiūros, panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių statybos ir eksploatavimo saugos priežiūros, Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo saugos priežiūros, Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo saugos priežiūros, branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemos tobulinimo ir branduolinių medžiagų apskaitos ir kontrolės, taip pat kitų tarptautinių Lietuvos Respublikos įsipareigojimų dėl branduolinio ginklo neplatavimo vykdymo priežiūros (tikrintos branduolinių medžiagų turėtojų Europos Komisijai teikiamos ataskaitos ir deklaracijos, Europos Komisijai teiktos ataskaitos už VATESI apskaitoje esančias branduolines medžiagas (WLTC branduolinių medžiagų balanso zona)) darbai. Atlikti ūkio subjektų patikrinimai, prižiūrėta, kaip šalinami jų metu nustatyti trūkumai, teikta informacija TATENA apie vykdomus mokslinius tyrimus ir taikomąją veiklą, susijusią su branduolinio kuro ciklu, ir kt.

II SKYRIUS PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

2 lentelė. Valstybės veiklos srityse įgyvendinamos programos, pažangos ir tęstinės veiklos uždaviniai, jų asignavimai ir kitos lėšos bei poveikio rodikliai

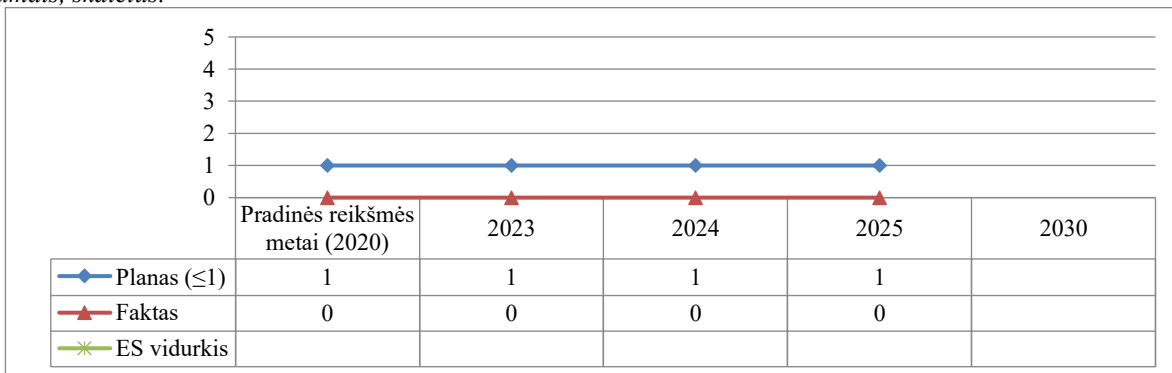
Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio kodas	Valstybės veiklos srities, programos, pažangos arba tęstinės veiklos uždavinio, poveikio rodiklio pavadinimas	Asignavimai ir kitos lėšos (tūkst. Eur)				Poveikio rodiklių reikšmės						
		Planas (įskaitant patikslinimus)	Vykdymas	Plano įvykdymo proc.	Vykdymas nuo pažangos uždavinio įgyvendinimo pradžios	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė		Siektina poveikio rodiklio reikšmė	Faktinė poveikio rodiklio reikšmė	Poveikio rodiklio pasiekimo proc.	Siektina poveikio rodiklio reikšmė	
						2023 metais	2024 metais				2025 metais	2025 metais
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
03	ENERGETIKOS VEIKLOS SRITIS	2533,0	2527,35	99,78	-							
03-001	Branduolinės energetikos saugos reglamentavimas ir priežiūra	2533,0	2527,35	99,78	-							
03-001-11-01 (T)	Autorizuoti VATESI priskirtos priežiūros srities veiklas ir vykdyti jų priežiūrą	-	-	-								
E-03-001-11-01-01	Pirmojo lygio įvykių (pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (toliau – INES skalę), susijusių su pakopinės apsaugos (angl. <i>defence in depth</i>) principo užtikrinimo trūkumais, skaičius					0	0	Ne daugiau 1	0	100	Ne daugiau 1	

	(procentais)											
03-001-11-04 (T)	Uždavinys Uztikrinti atominės saugos veiklą Valstybinės energetikos inspekcijos	2533,0	2527,35	99,78	-							
E-03-001-11-04-01	Pasitvirtinusių pranešimų apie neatitiktis iš suinteresuotųjų šalių, kurioms VATESI teikia administracines paslaugas, skaičius (vienetais)					0	0	0	0	100	0	
1. Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas, iš viso		2533,0	2527,35	99,78	-							
iš jo:												
1.1. valstybės biudžeto lėšos		2533,0	2527,35	99,78	-							
1.2. bendrojo finansavimo lėšos												
1.3. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos												
1.4. pajamų įmokos ir kitos pajamos												
2. Kiti šaltiniai, išskyrus valstybės valdomų įmonių lėšas ir valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšas (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos, nurodant atskirus šaltinius)												
3. Valstybės valdomų įmonių lėšos												
4. Valstybės kontroliuojamų viešųjų įstaigų lėšos												
Iš viso 03-001 programai (1 +2 + 3+ 4)		2533,0	2527,35	99,78	-							
Iš viso 03 valstybės veiklos sričiai (1 +2 + 3+ 4)		2533,0	2527,35	99,78	-							

Vykdam 03-001 Branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros programą, 2025 m. buvo sėkmingai įgyvendinami keturi tęstinės veiklos uždaviniai:

- **03-001-11-01 (T) Autorizuoti VATESI priskirtos priežiūros sritys veiktis ir vykdyti jų priežiūrą.**

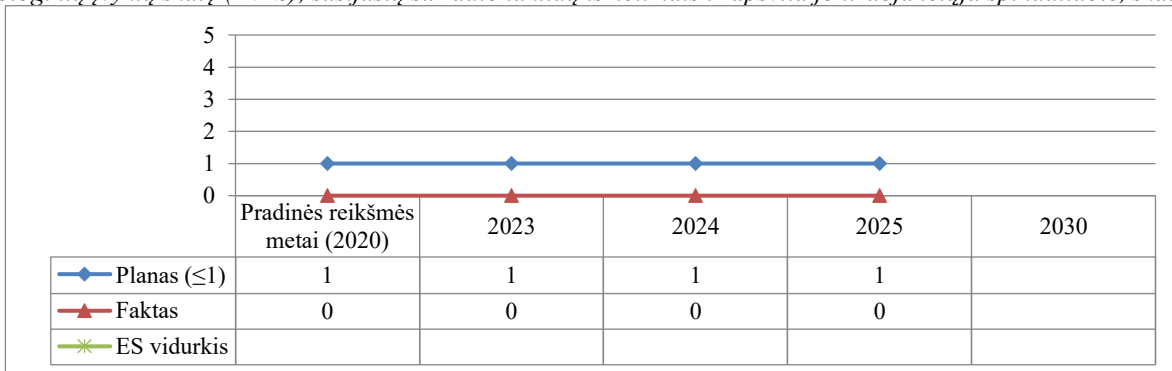
1 paveikslas. Pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su pakopinės apsaugos (angl. defence in depth) principo užtikrinimo trūkumais, skaičius.

Duomenų šaltinis: Ūkio subjektų teikiamos ataskaitos už ataskaitinį laikotarpį.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-01-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė (ne daugiau 1) buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su pakopinės apsaugos (angl. defence in depth) principo užtikrinimo trūkumais, nebuvo.

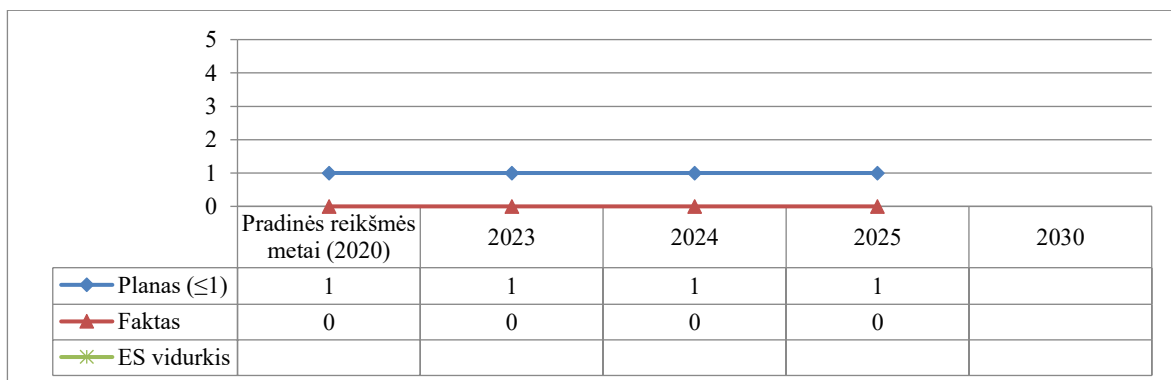
2 paveikslas. Pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su radionuklidų išmetimais ir apšvita jonizuojančiąja spinduliuote, skaičius.

Duomenų šaltinis: Ūkio subjektų teikiamos ataskaitos už ataskaitinį laikotarpį.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-01-02 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė (ne daugiau 1) buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su radionuklidų išmetimais ir apšvita jonizuojančiąja spinduliuote, nebuvo.

3 paveikslas. Pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su branduolinio saugumo įvykiais, skaičius.

Duomenų šaltinis: Ūkio subjektų teikiamos ataskaitos už ataskaitinį laikotarpį.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-01-03 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė (ne daugiau 1) buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais pirmojo lygio įvykių pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES), susijusių su branduolinio saugumo įvykiais, nebuvo.

2025 m. Ignalinos AE buvo užregistruotas 1 neįprastasis įvykis, apie kurį pagal nustatytus reikalavimus privaloma pranešti VATESI (2024 m. tokių įvykių buvo 3). Neįprastojo įvykio metu nebuvo pažeisti radionuklidus sulaikantys ir (ar) jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai ir šis įvykis neturėjo įtakos branduolinei saugai užtikrinti. Pagal Tarptautinės atominės energijos agentūros Tarptautinę branduolinių ir radiologinių įvykių skalę (INES) 2025 m. įvykęs neįprastasis įvykis buvo klasifikuotas žemiau skalės ribų, t. y. 0 lygiu. Tai, kad per pastarąjį laikotarpį neįprastieji įvykiai neturėjo įtakos saugai, rodo aukštą branduolinės energetikos saugos lygį Ignalinos AE ir kituose branduolinės energetikos objektuose. Taip pat ir ūkio subjektai, vykdydami veiklą jonizuojančios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objektuose, bei mažų kiekių branduolinių medžiagų turėtojai užtikrina aukštą jų vykdomos veiklos saugos lygį.

2025 m. gruodžio 31 d. galiojo 13 VATESI pagal Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymą išduotų licencijų:

1. vykdyti Ignalinos atominės elektrinės pirmojo ir antrojo energijos bloko eksploatavimo nutraukimą; vykdyti skystųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių (bitumavimo ir cementavimo įrenginių, skystųjų radioaktyviųjų atliekų talpų) eksploatavimo nutraukimą; vykdyti kietųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklų (155, 157, 157/1 pastatai) eksploatavimo nutraukimą ir nenaudoto branduolinio kuro saugyklos (165 pastatas) eksploatavimo nutraukimą;

2. eksploatuoti panaudoto branduolinio kuro sausojo tipo tarpinio saugojimo saugyklą;
3. eksploatuoti laikinąją panaudoto branduolinio kuro saugyklą;
4. eksploatuoti bitumuotų radioaktyviųjų atliekų saugyklą (158 pastatas);
5. eksploatuoti Ignalinos atominės elektrinės sucementuotų skystųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklą;
6. eksploatuoti labai mažo aktyvumo radioaktyviųjų atliekų saugyklą;
7. eksploatuoti kietųjų radioaktyviųjų atliekų saugyklą (155/1 pastatas); eksploatuoti kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo ir pradinio apdorojimo įrenginį;
8. eksploatuoti kietųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo ir saugojimo įrenginius;
9. statyti ir eksploatuoti labai mažai radioaktyvių atliekų atliekyną;
10. statyti ir eksploatuoti mažai ir vidutiniškai aktyvių trumpaamžių radioaktyviųjų atliekų paviršinį atliekyną;

11. vykdyti Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimą;
12. vežti paliktąsias branduolinio kuro ciklo medžiagas bei paliktąsias Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytas branduolines ir daliąsias medžiagas nustatytais kiekiais; vežti kitų radioaktyviųjų atliekų darytojų Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo 1 priede nurodytas branduolines ir daliąsias medžiagas nustatytais kiekiais į valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginius; vežti branduolinio kuro ciklo medžiagas (radioaktyviasias atliekas, branduolines medžiagas ir daliąsias

medžiagas) iš Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos į valstybės įmonės Ignalinos atominės elektrinės radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginius;

13. Branduolinės saugos įstatymo 1 priede nustatytais kiekiais įsigyti, turėti ir naudoti nurodytas branduolines medžiagas ir daliąsias medžiagas (Fizinių ir technologijos mokslų centras).

2025 m. gruodžio 31 d. galiojo 31 VATESI pagal Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymą išduota licencija vykdyti branduolinės energetikos srities veiklas su jonizuojančios spinduliuotės šaltiniais.

2025 m. gruodžio 31 d. duomenimis VATESI vykdė 8 branduolinių medžiagų turėtojų, kurie turi Europos Komisijos suteiktą branduolinių medžiagų balanso kodą (MBZ), bei 3 branduolinių medžiagų turėtojų, kurie savo turimas branduolines medžiagas apskaito VATESI branduolinių medžiagų balanso zonoje MBZ (WLTC), veiklos priežiūrą.

VATESI sėkmingai įgyvendino tęstinės veiklos 03-001-11-01 (T) uždavinį 2025 m. atlikusi šiuos svarbiausius darbus:

- **Branduolinės energetikos srities veiklos ir šios srities veiklos su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais licencijavimo procesų vykdymas ir sprendimų priėmimas dėl licencijų išdavimo ar pakeitimo:**

1. 2025 m. VATESI nagrinėjo 6 paraiškas išduoti licencijas ir leidimus, numatytus Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatyme:

1.1. paraišką išduoti leidimą vykdyti Ignalinos AE 2-ojo energijos bloko reaktoriaus viršutinės ir apatinės darbo zonų (R1 ir R2) įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą (VĮ IAE 2102 projektas) (*paraiška priimta 2022 m. rugpjūčio 9 d., ataskaitiniais metais buvo nagrinėjami paraiškos saugą pagrindžiantys dokumentai*);

1.2. paraišką išduoti leidimą vykdyti Ignalinos atominės elektrinės 2-ojo energijos bloko mažai druskingo vandens kaupimo talpų, esančių 152/2A ir 152/2B statiniuose, ir su jomis susijusių B2 bloko 012 ir 014 patalpų konstrukcijų, sistemų ir komponentų įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą (*2025 m. birželio 20 d. išduotas leidimas Nr. 16.1-108(2025)*);

1.3. paraišką išduoti leidimą pradėti pramoninį Labai mažai aktyvių radioaktyviųjų atliekų atliekyno eksploatavimą (*2025 m. birželio 30 d. išduotas leidimas Nr. 16.1-109(2025)*);

1.4. paraišką išduoti leidimą vykdyti Ignalinos atominės elektrinės 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų garo būgnų-separatorių įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą (*2025 m. gruodžio 17 d. išduotas leidimas Nr. 16.1-111(2025)*);

1.5. paraišką išduoti leidimą vykdyti Ignalinos AE 1-ojo energijos bloko B1 bloko įrangos išmontavimą ir dezaktyvavimą (2204 projektas) (*paraiška priimta 2024 m. kovo 8 d., ataskaitiniais metais buvo nagrinėjami paraiškos saugą pagrindžiantys dokumentai*).

1.6. paraišką išduoti licenciją statyti ir eksploatuoti bitumuotų radioaktyviųjų atliekų atliekyną (*paraiška priimta 2024 m. sausio 16 d., ataskaitiniais metais buvo nagrinėjami paraiškos saugą pagrindžiantys dokumentai*).

2. 2025 m. VATESI nagrinėjo 1 paraišką išduoti radioaktyviųjų medžiagų vežimo leidimą, numatytą Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymo 30 straipsnio 1 dalyje (*2025 m. lapkričio 19 d. valstybės įmonei Ignalinos atominė elektrinė išduotas leidimas Nr. 43.4-1 išvežti radionuklidais užterštas vaizdo stebėjimo kameras (14 vnt.) iš Ignalinos atominės elektrinės energijos blokų centrinių salių, baseinų išlaikymo salių ir transportavimo koridorių, grąžinant jas Tarptautinei atominės energijos agentūrai*).

3. 2025 m. VATESI teisės aktų nustatytais terminais priėmė sprendimus dėl licencijų, kurios išduodamos pagal Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymą, vykdyti branduolinės energetikos srities veiklą su jonizuojančiosios spinduliuotės šaltiniais: 3 licencijų galiojimas panaikintas ir pakeisti 18 licencijų priedai.

- **Saugą pagrindžiančių dokumentų bei kitų saugos požiūriu aktualių dokumentų nagrinėjimas ir įvertinimas:**

2025 m. VATESI išnagrinėjo ir nustatytais terminais įvertino 235 gautus saugą pagrindžiančius dokumentus, kuriuos vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos branduolinės saugos įstatymo, radiacinės saugos įstatymo ir šiuos įstatymus įgyvendinančių teisės aktų nustatyta tvarka

VATESI pateikė licencijų, leidimų ir laikinųjų leidimų turėtojai bei pareiškėjai, siekdami pagrįsti savo vykdomos ar planuojamos vykdyti licencijuojamos veiklos saugą.

Svarbiausi 2025 m. išnagrinėti saugą pagrindžiantys dokumentai:

1.1. Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų garo būgnų separatorių ir susijusių sistemų išmontavimo technologinis projektas ir saugos analizės ataskaita;

1.2. Ignalinos AE B1 bloko įrangos išmontavimo ir dezaktyvavimo (2204 projektas) technologinis projektas ir saugos analizės ataskaita;

1.3. Ignalinos AE 120/1,2 pastatų cirkuliacinio vandens padavimo vamzdinių ruožų atjungimo nuo Ignalinos AE aikštelės ir jų išvalymo technologinis projektas;

1.4. Ignalinos AE organizacinės struktūros pakeitimo saugą pagrindžiantys dokumentai;

1.5. Ignalinos AE 2-jo bloko reaktoriaus kanalų išmontavimo atliekų apdorojimo įrangos komplekto karštųjų bandymų programa (2102 projektas);

1.6. Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo blokų sistemų eksploatavimo po panaudoto branduolinio kuro iškrovimo iš išlaikymo baseinų technologiniai reglamentai;

1.7. Ignalinos AE A1 bloko atliekų pirminio apdorojimo aikštelės įrengimo užbaigimo ataskaita;

1.8. Ignalinos AE kibernetinio saugumo incidentų valdymo planas;

1.9. Ignalinos AE avarinės parengties plano pakeitimai;

1.10. Ignalinos AE pagrindinės aikštelės saugomos zonos ribų perkėlimo modifikacijos saugą pagrindžiantys dokumentai;

1.11. Ignalinos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų, skystųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginio fizinės saugos sistemos efektyvumo įvertinimui atlikti, pažeidėjų veiksmų scenarijų aprašo projektas;

1.12. Panaudoto branduolinio kuro saugyklos (PBKS-2) ir Kietųjų radioaktyviųjų atliekų apdorojimo ir saugojimo komplekso fizinės saugos užtikrinimo plano pakeitimai;

1.13. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos fizinės saugos sistemos išmontavimo modifikacijos baigiamoji ataskaita;

1.14. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos modifikacijos „Fizinio barjero (dalies) perkėlimas Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugykloje“ saugą pagrindžiantys dokumentai;

1.15. Labai mažai radioaktyviųjų atliekų buferinės saugyklos fizinės saugos sistemos efektyvumo įvertinimui atlikti pažeidėjų veiksmų scenarijų aprašo projektas;

1.16. Radioaktyviųjų atliekų išėmimo iš 155, 155/1, 157 ir 157/1 statinių komplekso fizinės saugos sistemos efektyvumo įvertinimui atlikti pažeidėjų veiksmų scenarijų aprašo projektas;

1.17. Labai mažai aktyviųjų radioaktyviųjų atliekų atliekyno fizinės saugos užtikrinimo plano pakeitimo projektas;

1.18. Panaudoto branduolinio kuro saugyklos (PBKS-1) periodinio saugos vertinimo ataskaita;

1.19. Panaudoto branduolinio kuro saugykloje (PBKS-2) saugomų kontenerių su nenaudotomis kuro rinklėmis, kurių eksploatavimo laikas gali būti ilgesnis nei projekte numatytas terminas, techninės būklės ir likutinio resurso vertinimo ataskaita;

1.20. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos rūšio duobės ir kesono galutinių radiologinių tyrimų atlikimo ataskaita;

1.21. Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos stebimosios zonos teritorijos galutinių radiologinių tyrimų ataskaita;

1.22. Bitumuotų radioaktyviųjų atliekų saugyklos (158 pastatas) periodinio saugos vertinimo ataskaita;

1.23. Modifikacijos „Energiją tausojančių garinimo įrenginių, skirtų inovatyviam ir efektyviam skystųjų radioaktyviųjų atliekų tvarkymui (valymui), diegimas“ saugą pagrindžiantys dokumentai;

1.24. Kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo komplekso galutinės saugos analizės ataskaitos papildymai;

1.25. Kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo įrenginių galutinės saugos analizės ataskaitos papildymai, susiję su Kietųjų radioaktyviųjų atliekų išėmimo komplekso našumo padidinimu;

1.26. Trumpaamžių labai mažai radioaktyvių atliekų komplekso buferinės saugyklos patikslinta galutinė saugos analizės ataskaita;

1.27. Trumpaamžių labai mažai radioaktyvių atliekų atnaujinta saugos analizės ataskaita „Trumpaamžių labai mažo aktyvumo atliekų, įskaitant panaudotus uždaruosius šaltinius, šalinimo moduliai“;

1.28. Trumpaamžių labai mažai radioaktyvių atliekų atliekyno pripažinimo tinkamu eksploatuoti ataskaita;

1.29. Trumpaamžių labai mažai radioaktyvių atliekų atliekyno galutinė saugos analizės ataskaita.

- Ūkio subjektų veiklos patikrinimai:

2025 m. VATESI specialistai atliko 41 ūkio subjektų veiklos patikrinimą. Didžioji dalis – 35 patikrinimai – buvo atlikti VĮ Ignalinos AE ir po 1 patikrinimą atlikta Radiacinės saugos centre, UAB „Polimaster Europe“, UAB „Schindler liftas“, UAB „Nau“, UAB „Elbalt“ ir UAB „You&Expert“.

2025 m. atliktų patikrinimų metu buvo nustatyta 18 pažeidimų, 5 mažareikšmiai teisės aktų reikalavimų pažeidimai ir 1 gerosios praktikos neatitiktis. Dar 3 pažeidimai buvo nustatyti išnagrinėjus saugą pagrindžiančius dokumentus ir nuolatinės branduolinės energetikos objektų priežiūros metu. Dalis pažeidimų buvo susiję su teisės aktų nuostatų, įpareigojančių ūkio subjektus nustatyti tam tikrų procesų vykdymo tvarką ir laikytis savo vadybos sistemos arba kituose normatyviniuose techniniuose dokumentuose nurodytų įsipareigojimų, nesilaikymu, taip pat pažeidimai nustatyti saugos vertinimo, vadybos sistemos, radioaktyviųjų atliekų tvarkymo, fizinės saugos ir kitose priežiūros srityse. Dėl nustatytų pažeidimų nebuvo viršytos darbuotojų apšvitos dozės, nebuvo pažeisti radionuklidus sulaikantys ar jonizuojančiąją spinduliuotę slopinantys barjerai, nepablogėjo saugai svarbių įrenginių savybės, į aplinką nebuvo išmetama radionuklidų. Pažeidimai yra šalinami VATESI nustatytais terminais.

2025 m. ūkio subjektų veiklos priežiūrai buvo skirta 1506,11 tūkst. Eur¹.

2025 m. pabaigoje Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija paskelbė priežiūros institucijų vertinimo (švieslentės) 2024 m. rezultatus – VATESI pažangumo indeksas 9,44 (4 vieta iš 44 institucijų). VATESI, įvertinusi Ekonomikos ir inovacijų ministerijos pateiktas rekomendacijas, ir toliau tobulins ūkio subjektų priežiūrą, diegdama pažangias verslo priežiūros priemones.

2025 m. VATESI komisijoje buvo atestuoti 6 VĮ Ignalinos AE vadovaujantys darbuotojai. Be to, dalyvauta 35 VĮ IAE darbuotojų kvalifikacijos patikrinimo egzaminuose.

- Lietuvos Respublikos priimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų įgyvendinimo priežiūra:

1. 2025 m. VATESI darbuotojai tikrino tiesiogiai Europos Komisijai atsiskaitančių branduolinių medžiagų turėtojų teikiamas ataskaitas ir deklaracijas, konsultavo jas teikiančius ūkio subjektus, laiku parengė ir Europos Komisijai pateikė 14 ataskaitų ir deklaracijų už branduolines medžiagas, kurias ūkio subjektai apskaito VATESI branduolinių medžiagų balanso zonoje (WLTC branduolinių medžiagų balanso zonoje).

2. Įgyvendinant trišalio garantijų susitarimo papildomąjį protokolą, laiku parengė ir Europos Komisijai bei TATENA pateikė 9 deklaracijas ir 3 deklaracijų papildymus apie branduolinės energijos panaudojimą ir kitus su branduolinio kuro ciklu susijusius mokslinius tyrimus ar taikomąją veiklą Lietuvoje bei pateikė 4 eksporto deklaracijas TATENA.

3. 2025 m. VATESI atstovai dalyvavo devyniuose komisijos strateginių prekių licencijų išdavimo klausimams spręsti posėdžiuose, kartu su kitomis institucijomis vykdė strateginių prekių kontrolę ir teikė išvadas dėl dvejojo naudojimo prekių eksporto. Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijai 2025 m. buvo pateiktos 65 išvados dėl tokių prekių eksporto.

¹ Paskaičiuota pagal Ekonomikos ir inovacijų ministerijos parengtą „Priežiūros institucijų veiklos vertinimo ir atskaitomybės standartą“.

- **Kitų tarptautinių įsipareigojimų vykdymas:**

2025 m. kovo 17 d. TATENA, Vienoje, vykusiame Jungtinės panaudoto kuro tvarkymo saugos ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos konvencijos susitariančiųjų šalių apžvalginiam susitikime Lietuvos delegacija pristatė septintąją ataskaitą apie per pastaruosius trejus metus nuveiktus darbus panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų saugaus tvarkymo srityje. Ataskaitoje pateikta informacija apie Lietuvos radioaktyviųjų atliekų ir panaudoto branduolinio kuro tvarkymą reglamentuojančius teisės aktus ir reikalavimų pokyčius, Ignalinos AE ir Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimą, radioaktyviųjų atliekų tvarkymą ir esamus bei planuojamus statyti radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginius, panaudotų radioaktyviųjų šaltinių tvarkymo praktiką, esamas ir planuojamas radioaktyviųjų atliekų tvarkymo saugos gerinimo priemones.

2025 m. birželio 18 d. dalyvauta ENSREG organizuotame nuotoliniame susitikime, kurio metu suinteresuotoms šalims buvo pristatyti Lietuvos branduolinės energetikos objektų priešgaisrinės saugos užtikrinimo peržiūros rezultatai.

2025 m. rugpjūčio 29 d. buvo parengta ir pateikta TATENA Lietuvos ataskaita apie įsipareigojimų pagal Branduolinės saugos konvenciją (BSK) įgyvendinimą. Tai pirmasis kartas, kai Lietuva teikia ataskaitą kaip šalis, neturinti branduolinių įrenginių pagal Konvencijos nuostatas. Pagal Konvencijos nuostatas Ignalinos AE nebelaikoma tokiu įrenginiu, nes visas panaudotas branduolinis kuras buvo pašalintas iš 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų ir saugiai padėtas į panaudoto branduolinio kuro saugyklas bei užbaigti kuro išlaikymo baseinų išvalymo darbai, taip pat su VATESI yra suderintas Ignalinos AE galutinis eksploatavimo nutraukimo planas.

2025 m. spalio 21–22 d. VATESI vyko parengiamasis TATENA Branduolinės ir radiacinės saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemos kompleksinio vertinimo misijos (angl. *Integrated Regulatory Review Service mission*, toliau – IRRS misija) susitikimas. Jo metu aptarti planuojamos IRRS misijos apimtis ir organizaciniai klausimai, ekspertų lūkesčiai ir pasirengimo terminai.

Siekiant pasirengti 2026 m. gegužės 18 – 29 d. planuojamai IRRS misijai, 2025 m. buvo parengti atsakymai į TATENA SARIS (angl. *Self-Assessment of Regulatory Infrastructure for Safety*) įsivertinimo klausimus ir pateikti eSARIS platformoje.

- **VATESI kompetencijai priskirtų valstybės informacinių išteklių tvarkymas:**

1. 2025 m. VATESI vykdė informacinių sistemų, informacinių ir ryšių technologijų infrastruktūros techninę ir programinę priežiūrą.

2. Vykdyta prieigų prie informacinių išteklių teisių kontrolė ir informacijos saugumo užtikrinimas.

3. Užbaigti darbai, susiję su VATESI informacines sistemas aptarnaujančių serverių perkėlimu į Valstybės skaitmeninių sprendimų agentūros administruojamą duomenų centrą.

4. Administruotos vidaus administravimui skirtos informacinės sistemos (DBSIS, VAIS, Business Flow).

5. Vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais peržiūrėti informacinių sistemų saugos dokumentai ir pradėti rengti pakeitimų projektai.

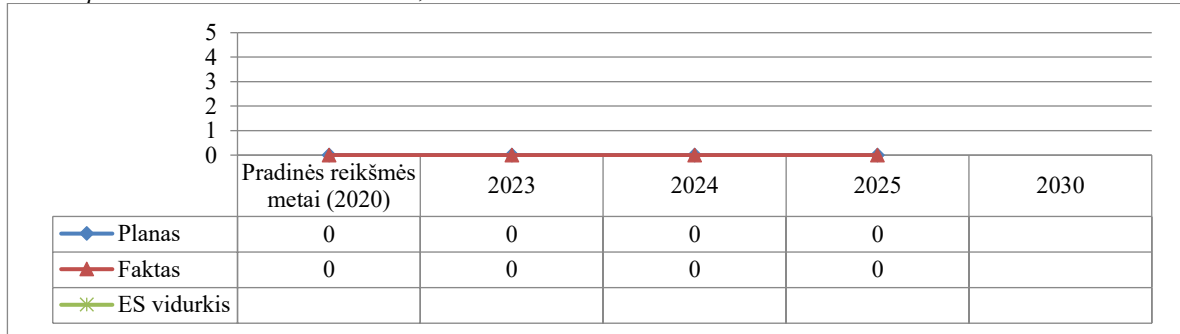
6. Atliktas VATESI informacinių sistemų veiklos tęstinumo valdymo plano bandymas.

7. Naujinta darbuotojų naudojama kompiuterinė ir programinė įranga.

VATESI atsakingai vykdytos Ignalinos AE ir Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos eksploatavimo nutraukimo saugos priežiūros, panaudoto branduolinio kuro ir radioaktyviųjų atliekų tvarkymo įrenginių statybos ir eksploatavimo saugos priežiūros, branduolinės energetikos objektų fizinės saugos priežiūros, Lietuvos Respublikos prisiimtų tarptautinių branduolinio ginklo neplatavimo įsipareigojimų įgyvendinimo priežiūros veiklos rezultatai turėjo tiesioginę įtaką 03-001-11-01 (T) tęstinės veiklos uždavinio įgyvendinimui bei jo E-03-001-11-01-01, E-03-001-11-01-02 ir E-03-001-11-01-03 poveikio rodiklių pasiekimui.

• **03-001-11-02 (T) Tobulinti branduolinės energetikos saugos reglamentavimo ir priežiūros sistemą**

4 paveikslas. Branduolinės energetikos saugos teisės aktų neatitikčių tarptautinėms sutartims, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktams skaičius, vienetai.

Duomenų šaltinis: VATESI duomenys, tarptautinių misijų ataskaitos, tarptautinių sutarčių peržiūros susitikimų ataskaitiniai dokumentai ir teismų praktika.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-02-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais branduolinės energetikos saugos teisės aktų neatitikčių tarptautinėms sutartims, Europos Sąjungos ir Lietuvos Respublikos teisės aktams nebuvo.

VATESI sėkmingai įgyvendino tęstinės veiklos 03-001-11-02 (T) uždavinį 2025 m. atlikusi šiuos svarbiausius darbus:

- **Branduolinės energetikos saugą reglamentuojančių teisės aktų rengimas:**

Siekiant užtikrinti efektyvų branduolinės energetikos saugos reglamentavimą, 2025 m. buvo patvirtinta ar pateikta tvirtinti kitoms institucijoms 6 teisės aktai ir parengti bei pateikti derinti su kitomis institucijomis 2 teisės aktų projektai. Šiais pakeitimais buvo siekiama šalinti teisinio reglamentavimo spragas, gerinti ūkio subjektų veiklos priežiūrą bei mažinti administracinę našą ūkio subjektams.

- **Konsultavimas:**

1. 2025 m. ūkio subjektams ir valstybės institucijoms VATESI suteikė 111 konsultacijų žodžiu, 2 rašytines konsultacijas ir 2 viešąsias konsultacijas (aktualiausi klausimai – atliekų transportavimo technologijos išmontuojant 2-ojo energijos bloko R2 zoną, Maišiagalos radioaktyviųjų atliekų saugyklos gelžbetonio fragmentų išėmimas ir išvežimas, saugai svarbių produktų tiekimas, fizinės saugos sistemos techninių priemonių diegimas ir jų priežiūra bei tikrinimo periodiškumas, paraiškų teikimas, licencijų, suteikiančių teisę vykdyti veiklą jonizuojančiosios spinduliuotės aplinkoje branduolinės energetikos objekte, priedų pakeitimas, asmens, siekiančio teisės mokytis radiacinės saugos, atestavimas, Ignalinos AE aikštelėje esančių pastatų ir įrangos istorinis vertinimas, branduolinių medžiagų kontrolės ir apskaitos užtikrinimas).

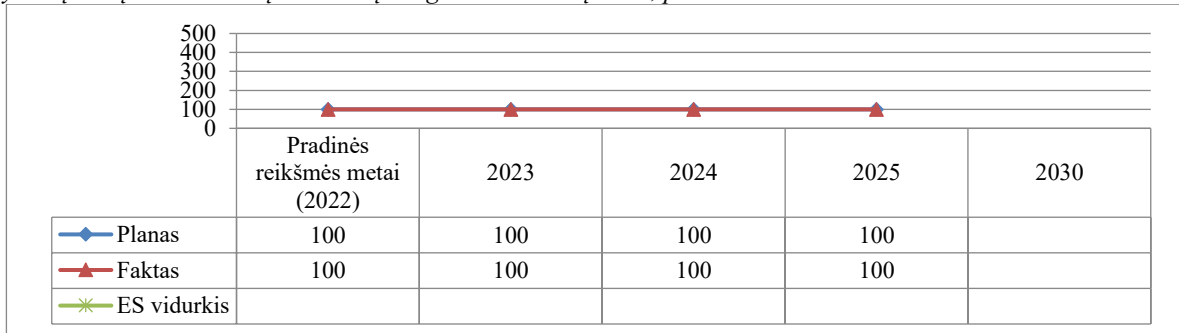
2. 2025 m. kartu su Radiacinės saugos centru buvo suorganizuoti susitikimai su Ignalinos, Visagino ir Zarasų rajonų savivaldybių gyventojais. Šių susitikimų tikslas – arčiausiai Lietuvos branduolinės energetikos objektų esančių savivaldybių gyventojus periodiškai informuoti apie tokių objektų poveikį gyventojų saugai ir aplinkai ir kokios priemonės padeda užtikrinti, kad radiologinis poveikis Lietuvos gyventojams ir aplinkai būtų minimalus ir neviršytų nustatytų normų.

2025 m. VATESI vykdytos veiklos rengiant teisės aktus, reglamentuojančius branduolinės energetikos saugą, bei teikiant konsultacijas ūkio subjektams rezultatai turėjo tiesioginę įtaką 03-001-11-02 (T) tęstinės veiklos uždavinio įgyvendinimui ir jo E-03-001-11-02-01 poveikio rodiklio pasiekimui.

3. 2025 m. buvo tęsimai VATESI ir VĮ Ignalinos AE vadovybės bei specialistų ketvirtiniai susitikimai darbiniais klausimams aptarti.

• **03-001-11-03 (T) Vertinti kaimyninių šalių branduolinių elektrinių atitikimą tarptautinių saugos standartų reikalavimams ir pasirengti branduolinėms ir radiologinėms avarijoms.**

5 paveikslas. Kokybiškai parengtų ir Lietuvos institucijoms laiku pateiktų išvadų įvertinant gautą informaciją apie kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugos užtikrinimą dalis, procentai.

Duomenų šaltinis: VATESI duomenys.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-03-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais, įvertinus gautą informaciją apie kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugos užtikrinimą, buvo kokybiškai parengta ir Lietuvos institucijoms laiku pateikta 10 išvadų.

VATESI sėkmingai įgyvendino tęstinės veiklos 03-001-11-03 (T) uždavinį 2025 m. atlikusi šiuos svarbiausius darbus:

- **Kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugos vertinimas:**

Parengta ir Lietuvos Respublikos energetikos ministerijai pateikta informacija pagal Būtinųjų priemonių, skirtų apsaugoti nuo nesaugios branduolinės elektrinės, kuri yra statoma Baltarusijos Respublikoje ir kuri kelia grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, integruotą planą.

Išnagrinėtas Baltarusijos ekstremaliųjų situacijų ministerijos raštas dėl Baltarusijos AE saugos užtikrinimo ir parengtas VATESI atsakymas su išvada, kad Baltarusijos AE 1-asis ir 2-asis energijos blokai turi būti sustabdyti kol nebus išspręstos visos saugos problemos.

2025 m. gegužės 13 d. dalyvauta susitikime su Radiacinės saugos centro specialistais radiologinių padarinių įvykus avarijai Baltarusijos AE prognozavimo klausimais.

Išnagrinėtas Lenkijoje, Ostrołęka mieste, planuojamos mažos galios modulinės atominės elektrinės poveikio aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentas.

Išnagrinėta Baltarusijoje planuojamo statyti atliekyno ir laikinosios saugyklos poveikio aplinkai vertinimo (PAV) programa.

Periodiškai kas mėnesį rengta informacija apie kaimyninėse šalyse esančių branduolinės energetikos objektų keliamą grėsmę Lietuvai ir parengta informacija suvesta į Grėsmių ir indikatorių stebėsenos platformą.

- **Pasirengimas branduolinėms ir radiologinėms avarijoms, kurios gali įvykti Lietuvoje ir už jos ribų:**

1. Vykdyta nuolatinė TATENA skubaus informavimo apie branduolinius ir radiologinius incidentus ir avarijas sistemos (USIE) ir Europos bendrijos skubaus keitimosi radiologine informacija sistemos (WebECURIE) stebėseną, paskyrų administravimą bei paskelbtų pranešimų peržiūrą.

2. 2025 m. vasario 5 d. dalyvauta TATENA ConvEx-1a ryšio patikrinimo pratybose.

3. 2025 m. vasario 19 d. dalyvauta TATENA ConvEx-2g kompetentingų institucijų ir jų visuomenės informavimo grupių pratybose.

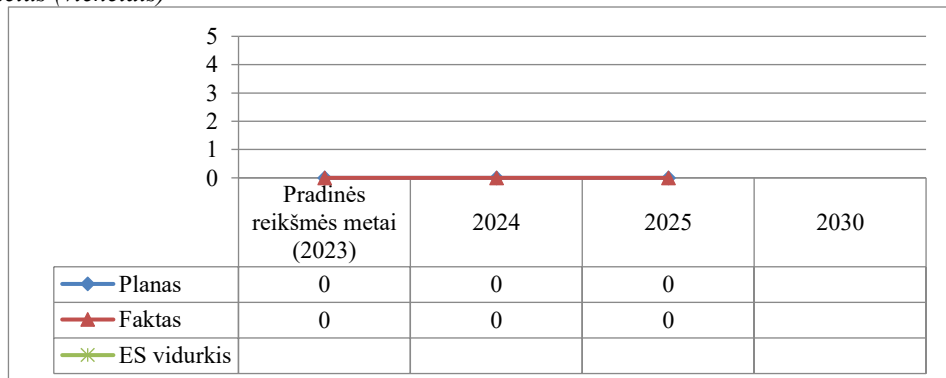
4. 2025 m. kovo 13 d. surengtos apsikeitimo informacija tarp VATESI ir Radiacinės saugos centro pratybos, kurių metu buvo panaudotas kompiuterinis modelis, pritaikytas VVER-1200 tipo reaktoriams.

5. 2025 m. balandžio 2 d. dalyvauta TATENA ConvEx-2a pratybose.

6. 2025 m. birželio 10 d. dalyvauta Europos Komisijos ECURIE ryšio patikrinimo pratybose.
 7. 2025 m. birželio 24 – 25 d. dalyvauta TATENA ConvEx-3 pratybose.
 8. 2025 m rugsėjo 9 d. dalyvauta TATENA ConvEx-1b ryšio patikrinimo pratybose.
 9. 2025 m. lapkričio 11 d. dalyvauta Europos Komisijos ECURIE ryšio patikrinimo pratybose.
 10. 2025 m. gruodžio 17 d. vykdyti VATESI Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (ESOC) Visuomenės informavimo grupės mokymai.
 11. 2025 m. gruodžio 18 d. vykdyti VATESI Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (ESOC) Analizės grupės ir Priežiūros grupės mokymai.
 12. 2025 m. gruodžio 18 d. surengti kasmetiniai Ankstyvojo pranešimo specialistų (APS) įrangos naudojimo mokymai.
 13. Nuolat stebėta ir nagrinėta informacija apie Ukrainoje esančius branduolinius objektus, taip pat reguliariai informuotos Lietuvos institucijos ir visuomenė apie padėtį Ukrainos branduoliniuose objektuose.
 14. Nuolat stebėta ir nagrinėta informacija apie Baltarusijos AE 1-ojo ir 2-ojo energijos blokų eksploatavimą.
- VATESI atsakingai vykdytos veiklos vertinant gautus kaimyninių šalių branduolinių elektrinių saugą pagrindžiančius dokumentus, rengiant ir teikiant išvadas Lietuvos institucijoms, pasirengiant branduolinėms ir radiologinėms avarijoms, kurios gali įvykti Lietuvoje ir už jos ribų, rezultatai turėjo tiesioginę įtaką 03-001-11-03 (T) tęstinės veiklos uždavinio įgyvendinimui ir jo E-03-001-11-03-01 poveikio rodiklio pasiekimui.

• **03-001-11-04 (T) Užtikrinti Valstybinės atominės energetikos saugos inspekcijos veiklą**

6 paveikslas. Pasitvirtinusių pranešimų apie neatitiktis iš suinteresuotųjų šalių, kurioms VATESI teikia administracines paslaugas, skaičius (vienetais)

Duomenų šaltinis: VATESI duomenys.

2023 – 2025 m. E-03-001-11-04-01 stebėsenai skirto poveikio rodiklio planinė reikšmė buvo pasiekta. Ataskaitiniais metais pasitvirtinusių pranešimų apie neatitiktis iš suinteresuotųjų šalių, kurioms VATESI teikia administracines paslaugas, negauta.

VATESI sėkmingai įgyvendino tęstinės veiklos uždavinį 03-001-11-04 (T), 2025 m. atlikusi šiuos svarbiausius darbus:

1. Vykde veiklos planavimą bei rengė reikiamą ataskaitinę informaciją.
2. Valdė organizacijos dokumentus ir duomenis.
3. Organizavo VATESI darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo veiklas. 2025 m. mokymuose, skirtuose stiprinti bendrąsias kompetencijas, tobulinti specialiuosius ir profesinius gebėjimus, dalyvavo 54 VATESI darbuotojai.

4. Organizavo viešuosius pirkimus. Mažos vertės viešuosius pirkimus atliko Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis ir per Centrinės perkančiosios organizacijos katalogą.

5. Vykde išankstinę VATESI finansų kontrolę.

6. Dalyvavo Europos Sąjungos paramos projektų įgyvendinime bei vykdė jų finansinę priežiūrą.

7. Rengė ir Lietuvos Respublikos Vyriausybei, Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolei bei Lietuvos Respublikos finansų ministerijai teikė metinių finansinių bei biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

8. Vykde VATESI turto ir patalpų priežiūrą.

9. Toliau tobulino Lietuvos standarto LST EN ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ reikalavimus atitinkančią VATESI vadybos sistemą. 2025 m. gegužės 14 d. UAB „Sertika“ atliko VATESI kokybės vadybos sistemos priežiūros auditą, kurio metu nenustatė neatitikčių Lietuvos standarto LST EN ISO 9001:2015 „Kokybės vadybos sistemos. Reikalavimai“ reikalavimams.

Efektyvus žmogiškųjų, finansinių ir materialinių išteklių valdymas užtikrino tinkamą 03-001-11-04 (T) tęstinės veiklos uždavinio įgyvendinimą ir jo E-03-001-11-04-01 poveikio rodiklio pasiekimą.

Viršininkas

Michail Demčenko

Projektų valdymo skyriaus
vyriausioji specialistė

Vida Jakimavičienė